

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . . . 60 K Félévre . . . . . 340 K
 Negyedévre . . . . . 170 K Egész évre . . . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A keresztyénpárt tisztulási folyamata

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja ma este 7 órakor értekezletet tartott. Az értekezletet **Haller István** nyitotta meg és bejelentette, hogy gróf **Andrássy Gyula** óhajta felszólalni.

Andrássy — mondotta **Haller István** — hosszabb akadályoztatása után csak most koresheti fel a pártkonferenciát és fejtheti ki álláspontját azokkal az eseményekkel kapcsolatban, amelyek a közelmúltban nagy port vertek fel.

Andrássy a királypuccs körüli szerepéről

Andrássy Gyula gróf ezeket mondotta: — Az a benső viszony, amely a párt és közötttem volt, mindaddig, amíg szerencsém volt az elnöki széket betölthetni, erkölcsi kötelességem teszi, hogy a lefolyt októberi és novemberi eseményekkel kapcsolatos szereplésemet megvilágítsam. A felelősséget vállalom, azzal a tudattal, hogy valahányszor ilyen nehéz helyzetbe jutnék, mindig így cselekednék.

amelyek vezető tényezőként szerepelnek, a legitimitás érdekében vajmi keveset tesznek. Őfelsége meg volt győződve, hogy a legitimitás egyedüli alapja az ország szerencsés, fejlődésének és integritásának.

— *Én már régóta érzem, hogy veszélyt jelentene a magyar államra az, ha Őfelsége váratlanul hazatérne.* Féltem a nemzetközi következményektől és ezért mindent megtettem, hogy ezt a vállalkozást megakadályozzam. Őfelsége látta és tudta azt, hogy azok a tényezők,

— Én mindent megtettem, hogy más irányt adjak a politikának, másrészt arra törekedtem, hogy az erős meggyőződés, amely a pártban uralkodik, igen korai összetűzéshez ne vezessen. Ezért igen nehéz és hálátlan szerepet vállaltam, azt, hogy a kormánnyal karöltve megvalósítsam a legitimitás gondolatát. Iparkodtam, hogy azokat az akadályokat, amelyek a király visszatérésének útjában állottak, elhárítsam.

Mert Őfelsége türelmetlen volt . . .

Mindig hangoztattam azt, hogy mily veszedelmes volna kormány nélkül megoldani ezt a kérdést, hogy egy ilyen megoldás a nemzet jövő fejlődésének szerencsésjét veszélyeztetné.

férfiaknak, akik mint én, alkotmányos uton járnak. Ezeknek a meggyőződésük adott parancsot. Nekem az volt a meggyőződésem, hogy az ország érdekében cselekszem. Meg vagyok győződve, hogyha az egész magyar nemzet egységesen állott volna a király mellett, akkor a nagy- és kisantant hiába iparkodott volna nyomást gyakorolni a magyar nemzetre. Szerettem oly hiven és torron ezt a hazát, mint bárki más.

Bizonyos csekély sikereket elértem ugyan, de már későn. *Őfelsége türelmetlen volt*, mert azt hitte, hogy nem dolgozunk az érdekében. Ott voltam, amikor Őfelsége megérkezett és melléje álltam. Ő nem adott parancsot olyan

Nem lehetek egy pártban, nem támogathatom

— Ha mi egységesek vagyunk, akkor a nemzet becsületét nem tiporták volna lábbal. Talán módomban lesz mindezekről a bíróság előtt beszámolni. Ez azonban kellemetlen következményekkel járhat egyes urakra.

rekkel, nem támogathatom azokat, akik fogásba juttattak. A koronás és törvényes királyhoz azért ragaszkodom, mert ezzel oldható meg a konszolidáció alapja és ebben rejlik az integritás eszméje. Az új király, a választott király csak a trianoni szerződéssel jöhet.

— Ebből a helyzetből folyik, hogy én nem lehetek egy pártban azokkal a miniszte-

Lemondok az elnökségről, a pártból kilépek

— Nem bizhatom abban a kormányban, amely pénteken kimondja, hogy van koronás király, szombaton és vasárnap követ dob rá. Teljes lehetetlenségnek tartom, hogy ezek után ugyanazok, akik ezt a cselekedetet elkövették, a mi támogatásunkkal tovább kormányozzák az országot. Később újra visszajöhetnek, de most tovább vinni a hatalmat, annyit jelent, mint harcba indítani a konzervatív társadalom egy részét, a másik ellen. Az ország nem tud megenni nélkülünk? Biztosan tudna. Sokkal nagyobb férfiak elpusztultak, félreálltak és az ország túlélte őket.

— Kijelentem, hogy én ennek a pártnak tagja nem lehetek, azért be is jelentem, hogy most kilépek a pártból, azonban felkerem a pártbarátaimat, akik máskülönben velem éreznek, hogy ne kövessenek ezen lépésben. Tartanak még ki a pártban azért, mert a közel jövőben nagy fontosságú elvi elhatározások előtt áll az ország és akkor a keresztyénpárti eszmét, amelyet ez a párt képvisel, a leghelyesebben tudják érvényre juttatni.

Bezárom szavaimat: *Az elnökségről lemondok, bejelentem a pártból való kilépésemet.*

A kormány jogosan maradt a helyén

Haller István szól: Mi teljes nyugalommal nézünk a magyar bíróság ítélete elé. A legnagyobb sajnálattal vesszük tudomásul azt a kényszerhelyzetet, amelybe ezen tragikus események folytán sodortattál, amelyek részese voltál.

rassy által elmondottakra. **Andrássy** azt a megjegyzést tette, hogy **Bethlen István** grófnak nem lehet a kormányon maradnia. *A politikai helyzet diktálta a t, hogy Bethlen maradjon.* A kormány az 1920. évi I. t.-c. alapján állott, ehhez mérten cselekedett. Szerinte a kormány jogosan maradt a helyén. Szóváltette még **Pallavicini György** úrgróf legutóbbi parlamenti felszólalását, amelyben egyes olyan kitételek voltak, amelyekkel a párt nem azonosíthatja magát. Kéri ennek megállapítását.

Biztosítunk arról, hogy bármelyik pártban legyünk is, amikor az ország jobb jövőjéről van szó, mindenkor magad mellett fogsz találni bennünket.

Ezután **Ernst Sándor** reflektál az And-

Volt megegyezés

Rakovszky István kijelenti, hogy azonosítja magát **Pallavicini** beszédével. Reméli, hogy nemsokára másként fognak itélni a dolgokról.

Pallavicini György úrgróf kijelenti, hogy nem tudott olyan párthatározatot, amely a kormány támogatását kimondotta volna.

Haller István konstatálja, hogy téves az az felfogás, mintha a párt nem hozott volna olyan határozatot, miszerint a kormányt támogatja.

Ezután **Bernoldk Nándor** népjóléti miniszter állott szólásra és válaszolt **Andrássy** beszédére. Hogy ki idézte fel a veszedelmeket, arra a kérdésre megállapítja, hogy olyan megegyezés volt, amely szerint senki erőszakos uton nem fogja a királykérdést megoldani. A párt ehhez ragaszkodott is, azonban **Andrássy Gyula** gróf és társai hagyták el ezt az alapot. Határozati javaslatot nyújt be, amely a következőképpen szól:

Kilépni a pártból

— *A párt a kormány alakulása alkalmával akként határozott, hogy a kormány programját magáévá teszi és a kormányt támogatja. Ennélfogva erkölcsi kötelességévé teszi mindazoknak, akik politikai magatartásukkal e határozattal szembehelyezkednek, hogy ennek következményeit magukra nézve vonják le és a pártból lépjenek ki.*

Többek hozzászólása után a pártértekezlet a **Bernoldk** által beterjesztett határozati javaslatot elfogadta és elhatározta, hogy a megoldandó aktuális kérdések tárgyában a kormánnyal érintkezésbe lép és amennyiben a párt elveinek a javaslatok megfelelnek, továbbra is támogatni fogja a kormányt.

Az értekezlet este 10 óra után véget ért.

Változatlanul a pécsi program

Budapest, január 4. A fővárosi sajtó egy része különböző híreket közölt arról, hogy **Bethlen István** gróftól a kisgazdapártba való belépésre szólítják fel. Ezen hírekkel szemben illetékes helyen a következőket mondták nekünk:

A miniszterelnök egyáltalában nem szándékozik egyik jelenlegi pártba se belépni. **Bethlen** gróf változatlanul a pécsi program alapján áll, amelyben kitéte az egységes párt programját. Természetesen azzal a párttal, amely programját a leghatározottabban támogatja, barátságos jó viszonyt tart fenn, de ez nem jelenti azt, hogy ő maga belépjen akármelyik pártba.

A kisgazdapárt, holnap este értekezletet tart, amelyet pártvacsora követ. Értesülésünk szerint **Bethlen István** gróf miniszterelnök mind az értekezleten, mind a pártvacsorán részt vesz.

Sürgösség az indennitásban

Az indennitás vitája változatlanul széles mederben folyik. A kormányt támogató párt tagjai közül már többen aláírták a mai ülés folyamán a sürgösség kimondását kérő ívet, de ma még nem nyújtották be. Ez holnap fog megtörténni és minthogy a Ház pénteken nem tart ülést, szombaton terjesztik a Ház elé a 8 órás ülésre vonatkozó kérelmet. Így hétfőtől kezdve már 8 órák ülésen tárgyalják az indennitást, feltéve, hogy addig a feliratkozott szónokok el nem mondják beszédjüket, vagy el nem állanak a szótól.

Egységesen a többségi párt mellett

Politikai szouzációnként hatott az a hír, hogy tegnap megtörtént a közeledés Nagyatádi Szabó István és Bethlen István gróf miniszterelnök között. Nagyatádi Szabó István kijelentette, hogy semmi nehézséget nem akar gördíteni a miniszterelnök útjába és a kisgazdapárt egységesen foglal állást a többségi párt mellett. A párt hangulatáról egyébként a következő információt kaptuk:

A kisgazdapárt ma igazán a szószeros értelmében egységes. Semmiféle frakció, sem mérsékelt, sem radikális nem bonthatja meg azt a harmóniát, amelyben vagyunk. Mi meg akarjuk menteni a pártot az intelligencia számára anélkül azonban, hogy az érdemes kisgazdákkal szemben állást akarnának foglalni, vagy azok kiszorítására törekedjenek. A kiegyesülés technikai módját ma még nem tudjuk megállapítani. Arról van szó, hogy a párt megváltoztatja címét és lehetővé teszi a disszidensek és a keresztyénpártiak csatlakozását.

Szabadlábbon a letartoztatott puccsisták

Budapest, január 4. Rakovszky és társainak ügyét ma tárgyalta D. gré kuriai bíró tanácsa, akinek távollétében Uzonyi Géza elnök. Egy negyed 2 órakor hozta meg a tanács a döntést, amely szerint helybenhagyta a vádtanács határozatát és elrendelte a vádtanács által megszabott kaució ellenében Rakovszkyék szabadlábba helyezését.

A királyi ítélőtábla határozata indoklásában kimondja, hogy azért utasítja el a királyi ügyészség felfolyamodását, mert Rakovszky a királypuccsban annyira exponálta magát, hogy idegen állam területére nem lehet tartani, míg Sigray Antalnak vagyona olyan nagy, hogy az a magyar állam területéhez köti őt. Gratz Gusztávnál pedig a magántársulatoknál elfoglalt állása nem engedi meg a külföldre való szökést. Hasonló az indoklás Schnitzler Ágoston szabadlábba helyezésénél is.

Rakovszkyék délután 3 órakor szabadultak. Sigray Antal és Gratz Gusztáv autón, Schnitzler alezredes fiákkeren, Rakovszky pedig gyalog hagyta el a fogházat.

Itt említjük meg, hogy a katonai hatóságok ma úgy döntöttek a szabadlábba helyezett Alexai András ügyében, hogy az ügy nem tartozik a katonai hatóság elé, hanem a polgári hatóságok kötelékébe. Így tehát a katonai hatóságok az eljárást megszüntették ellene.

Amerikai hang a királykérdésről

Páris, január 4. A „Newyork Herald“ legújabb számában részletezi a magyarországi karlista és antikarlista kérdés lényegét. A lap erre vonatkozólag ismerteti gróf Apponyi Albert és Gömbös Gyula felfogását. Fejtegetései után arra a következtetésre jut, hogy *Károly azért kísérelte meg csínyjét, mert tudta, hogy híveinek száma állandóan csökken.* A lap alkalomszerűnek véli Benes működésére is rátérni a királykérdéssel kapcsolatban. Elmondja, hogy minden cáfolat ellenére megállapítható, hogy Benes a Magyarország ellen irányított fenyegetődzésében kissé messzire ment. Benessel szemben az antantnak általában mérsékltlen kellene fellépnie.

Krimia független állam

Konstantinápoly, jan. 4. Krim konstantinápolyi követe kijelentette, hogy miután a moszkvai kormány elfogadta a tatárnemzet gyűlés 25 pontba foglalt követelését, a krimi felszöveget kimondta függetlenségét. Egyszermind proklamálta az új állam azt a jogot, hogy teljhatalmu megbizottakat küld. Kimondottak továbbá, hogy az új állam a belügyein is teljesen független.

Még mindig az indemnitás

Budapest, január 4. A nemzetgyűlés mai ülését Bottlik József alelnök egy negyed 11-kor nyitotta meg.

Napirend szerint következik az egyes bizottságokban megürit helyeknek szavazás utján való betöltése.

Mielőtt a szavazásra áttérnénk, az elnök

Az általános kiegyesztelődés politikája

Napirend szerint következik az indemnitás vitája. Az első felszólaló Benedek János. Meleg szavakkal emlékezik meg gróf Tisza Istvánról Déry Zoltánról és Návay Lajosról. A nagy pusztulásban csupán csak egy vigasztaló momentumot lehetünk, azt, hogy mi nem akartuk a pusztulást, nem akartuk a világháborút, de amikor belekényszerítettek, védelmezni kellett életünket.

— Akkoriban a függetlenségi pártnak tagja volt. A forradalom előtt utoljára október 17-én szöialt fel az országgyűlésen. Akkoriban arról beszélt, hogy a királyi hatalom már nagyon tultengett és hogy a multak példáján okulva körül kell bástyázni a királyi hatalmat. Vissza akarta szerezni a nemzet számára a kezdeményezés jogát. Az államfenntartók közötti egyensúly az uralkodó javára billent úgy, hogy nem is lehetett törvényjavaslatot előterjeszteni az országgyűlésen a király előzetes hozzájárulása nélkül. Felforgatásra azonban a párt soha nem főrekedett. Félt különösen a bolsevizmus veszedelmétől.

A választójog, a szociáliskérdések és a hadsereg

— A numerus clausust nem tartja szükségesnek. A választójogra térve át kijelenti, hogy a miniszterelnök nem adott kielégítő feleletet a választójog reformjára nézve. Feltétlenül kívánja a nők választójogát. Ezután hosszasan fejtegeti, hogy a választójog gyakorlatában a választások tisztasága a legfontosabb.

— A pénzügyminiszter exposéját a legnagyobb elismeréssel fogadja, azonban aggodalmának ad kifejezést a vámok és a forgalmi illetékek felemelése miatt. Kérde, hogy intézkedett-e a kormány a hadirokkantak, özvegyek és árvák érdekében? Nem tudja, hogy mi történik a hadviselt közalkalmazottakkal. Különösen nagy a panasz a MÁV-nál és a postánál, ahol tudomása szerint a visszatért hadviseltet még alkalmazni sem akarják.

Ezután áttér a hadviselt közalkalmazot-

A kisüst, a hadiözvegyek és a kisemberek pénze

Elnök ezután jelenti, hogy jegyzőknek Berky Gyula és Danér Béla képviselőket választottak meg. Ezután a különböző bizottságokba bevalasztott képviselők névsorát mutatja be, majd napirendi indítványt tesz.

Elnök ezután szünetet rendelt el, mely után a Ház áttért az interpellációkra.

Az első interpelláló Bodor György, aki kéri a pénzügyminisztert, hogy a kisüstök sürgős engedélyezése iránt intézkedjék és szigorú rendeletben utasítsa a pénzügyigazgatóságokat, hogy a törvény intézkedéseit tartásák be.

Ugyancsak Bodor György interpellálja meg a pénzügyminisztert a *vagyonváltság fizetésének meghosszabbítása* és megfelelő sürgős rendelet kibocsátása tárgyában. Kérte a pénzügyminisztert, van-e tudomása arról, hogy egyes helyeken félremagyarazzák a rendeletet és hajlandó-e szigorú rendeletben az adóhivatalokat kioktatni, hogy a vagyonváltság törvénye által megadott törvényeket tartásák be.

Mindkét interpellációt kiadják a pénzügyminiszternek.

Madarász Zsigmond a vidéki hadirokkantak és hadiözvegyek ellátása tárgyában intéz interpellációt a közéletmezésügyi miniszterhez. Kérde a minisztert, van-e tudomása arról, hogy a vidéken egyesek jogosulatlanul részesülnek ellátásban, szemben a szegény hadiözvegyekkel, akik semmi kedvezményben nem részesül-

a Ház határozatképességének megállapítását rendeli el. Miután a Ház nem határozatképes, az elnök az ülést 6 percre felfüggeszti.

Szünet után elrendeli az elnök a bizottsági szavazásokat. A szavazó lapok beszédese után elnök bejelenti, hogy az eredményt az ülés után fogják kihirdetni.

— Ahhoz a munkához a nemzet összes erejének együttműködése lett volna szükséges. Ahelyett azonban felvetődött a felekezeti kérdés.

Az az áramlat kerekedett felül, amely jóhiszeműleg ugyan, de kizárólag egy felekezethez tartozókat akarta felelőssé tenni a bolsevizmus pusztításaért.

— A kiegyesztelődés politikáját kell folytatni. A miniszterelnök ur programjában a szabadságjogokat teljes egészében biztosítani óhajtja. Itt az ideje annak, hogy a szabadságjogok a maguk teljességében érvényesüljenek. Éa a miniszterelnök ur személyét igen értékesnek tartom. Nagyon szeretném, ha ezek az értékek minden téren kifejezésre jutnának, úgy az internálás, valamint a sajtószabadság és a gyülekezési szabadság terén is. Az amnesztia-rendeletben az általános kiegyesztelődésnek kell érvényre jutni. A miniszterelnök programjában gondoskodni kellett volna az integrum vestitukióról is. Nem tudom, milyen formában fog ez megtörténni.

tak sérelmeire, majd fájlatja, hogy idegen hatalmaknak beleszólást engedünk a trón betöltésének kérdésében. Kívánja a jogrendet, hogy a törvényes uralom álljon helyre minden tekintetben. Hazafias nemzeti hadsereget kíván különítmények nélkül. Ez a hadsereg legyen reménye és bizalma az orszagnak és külföldön legyen mindenkinek rettegése. Egy-más megértésének szükségességét hangsúlyozza és reméli, hogy a nemzetgyűlés képviselői végül összefognak a rombadöntött nemzetnek megmentésére. Nem nyugodhatunk bele, hogy Kassa, Nagyvárad, Komárom és a többi városok idegen kézbe menjenek át. A magyar nemzet egységét kell idebent ápolni, hogy kintlevő véreink is visszavágyjanak. Csak azért hajlandó 3 hónapra megszavazni az indemnítást, hogy a pénzügyi közigazgatás terén a nemzet ex-lexbe ne kerüljön.

Kérde a minisztert, hogy hajlandó-e ezeket az anomáliákat megszüntetni.

Az interpellációt kiadják a közéletmezésügyi miniszternek.

Ugyancsak Madarász Zsigmond a *pénzkicsérelés alkalmával visszatartott ezer koronánál kisebb összegek* tárgyában interpellálja meg a pénzügyminisztert és kérde, van-e tudomása arról, hogy a kicsérelés a vidéken nem történt még meg, amely körülmény a zárszámadások elkészítését hátráltatja és hajlandó-e ezen sürgősen változtatni.

Az interpellációt kiadják a pénzügyminiszternek.

Ezután Perlaky György intéz interpellációt a külügyminiszterhez a *baranyai demarkációs vonalak melletti viszonyok* tárgyában és kérde a külügyminisztert, hajlandó-e a demarkációs vonalak menti lakosság azon kérelmét teljesíteni, hogy a demarkációs vonalon túl fekvő földjeik megmunkálása végett a demarkációs vonalat átléphessék.

Kiadják a külügyminiszternek.

Ülés vége 3 óra után 10 perccel.

Kis ház jókarban, 950
□ 81 telekkel
konyhakertnek

kiválóan alkalmas fekete agyagföld
Nemes-utca 7. szám (Tócsos kert.) **Bladó.**

Értekezhetni „Hajdúföld“ szerkesztőségében
délután 6 órakor.

PYRAM ma a legtökéletesebb terpentines cipőkrém.

A honvédség kiegészítése

A magyar királyi minisztérium a m. kir. honvédségről szóló 1921. XLIX. t. c. 12. §-a alapján elrendelte, az immár „magyar királyi honvédség“-gé vált nemzeti hadseregünknek az önkéntes jelentkezési rendszer szerint való első kiegészítését.

Ki léphet be?

Ehhez képest a honvédelmi miniszter utasította a törvényhatóságokat, hogy a 17—35 éves korban levő férfinepességet a magyar királyi honvédségbe való önkéntes belépésre hívják fel. A felhívás közhírre tétele a legközelebbi napokban meg fog történni. A felvételi feltételek oly előnyösen vannak megállapítva, hogy a magyar királyi honvédség kötelékébe való belépést rendkívül kívánatosnak tekintik.

A szolgálati idő

Az önként jelentkező egyénekre elvileg 12 évi szolgálati kötelezettség hárul. E látszólag hosszú szolgálati idő azonban a gyakorlatban jelentékenyen megrövidül, mert a katonák a hat évi szolgálat után szabadsághatárok s az elvállalt szolgálati kötelezettségbe a jelentkező által már előzőleg (a háború alatt is) teljesített tényleges katonai szolgálat ideje teljes mértékben beleszámít. Végtelenül előnyös az is, hogy a jelentkezők jelentkezésük által egyelőre csak néhány heti, de a törvényben megállapított hat hónapot semmiesetre sem meghaladó próbaszolgálatra válnak kötelezetté s csak annak letelte után kell véglegesen nyilatkozniuk a katonai szolgálatra vállalkozás tekintetében. Ezáltal mindenkinek alkalma nyílik, hogy a katonai szolgálatot közvetlenül megismerje, mielőtt arra lekötí magát. A próbaszolgálat ideje természetesen szintén beszámít az elvállalt szolgálati kötelezettségbe.

A javadalom

Az önkéntes szolgálatot vállalt egyének anyagilag is kitünően javadalmaztatnak, mert a teljes ellátáson (elhelyezés, élelmezés, ruházat) kívül a multban elért rangfokozatukhoz képest már a próbaszolgálat ideje alatt is havi 900—1500 korona pénzbeli illetményt kapnak. Már a próbaszolgálat alatt elérhető legalacsonyabb havi 900 korona pénzbeli illetmény is, teljes ellátás mellett, polgári életben elérhető átlagos keresetet meghaladó keresetnek felel meg. A pénzbeli illetmények már a szolgálat második felétől kezdődően emelkednek, úgyhogy a második felétől kezdve a legalacsonyabb illetékközfogatban havi 1100, a legmagasabb havi 1700 korona pénzbeli illeték.

A pénzbeli illetékek a szolgálat további folyamán fokozatosan emelkednek, úgyhogy a jelenleg érvényes illetéktáblázat szerint például egy három évet szolgáló köztisztviselő havi 1400 korona pénzüilletéket, a tizenegyedik évben havi 1600 korona pénzüilletéket, a legmagasabb illetékközfogatba eső egyén pedig a harmadik szolgálati évben havi 2000 korona, a tizenegyedik szolgálati évben havi 2200 korona pénzüilletéket élvez.

A tanulóifjúság

A kormány, számítva egyrészt a magyar ifjúság kipróbált hazafias készségére, másrészt a kínáló alkalmat a gyermekeiket súlyos áldozatok árán neveltető osztályok támogatására is fel kívánván használni, lehetővé tette, hogy a tanulóifjúság is minél nagyobb számban beléphessen a magyar királyi honvédség kötelékébe. Biztosította ugyanis a jelentkező szak-, közép- és főiskolai tanulók részére a tanintézeteknek katonai szolgálatuk alatt katonai minőségben való további megszakítás nélküli látogatását s ezáltal lehetővé tette a megkezdett tanulmányoknak megfelelő elhelyezés mellett anyagi gondoktól menten, katonai minőségben, tehát szinte államköltségen való befejezését.

Elhelyezés polgári pályán

Biztosítva van továbbá a szolgálati kötelezettség eltöltése után a csendőrségi, rendőrségi, vámőrségi és pénzügyőrségi szolgálatba átvétel lehetősége is s emellett gondoskodás fog történni a szolgálati kötelezettségüket kitöltött egyéneknek a közszolgálatban való elhelyezésének előmozdításáról.

Viszont a törvény alapján gondoskodás fog történni a katonai szolgálatot teljesítő egyéneknek eme szolgálatuk tartama alatt polgári élethivatásokra (ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi stb.) pályákra való kiképzésről, illetőleg továbbképzésről is, hogy a katonai szolgálatból kilépő egyéneknek a polgári életben való megfelelő elhelyezkedése lehetővé váljék. Emellett a szolgálati kötelezettség teljesítése után kilépő egyének gazdasági önállóságuk megteremtésében is támogatni fognak.

Lehetővé kívánja a kormány tenni ezenkívül azt is, hogy a földbirtokreformról szóló törvény alapján földhöz juttatható oly egyének, akik a föld megszerzéséhez szükséges anyagi erővel nem rendelkeznek, katonai szolgálatuk ellenértékékepen földhöz juthassanak. Ily egyéneknek lehetőleg a falujokban pénzbeli illetékeikből elérhető megtakarításokhoz mérten körülbelül 2—3 holdat kitevő földbirtokhoz való juttatása vétezt tervbe.

A honvédelmi miniszter, amidőn az ország hadképes férfilakosságát a m. kir. honvédségbe való önkéntes belépésre felhívja, egyúttal annak a reményének ad kifejezést, hogy a haza ifjúsága a magyar ifjúságnak a történelmi folyamán számtalanszor tanúsított ragyogó példájától vezetettve, hazafias kötelességének fogja tekinteni, hogy ezúttal önkéntesen vállalja el azt a katonai szolgálatot, amit eddig kötelezettség alapján oly hazafias lelkesedéssel és odaadással teljesített s nemcsak kötelességének, hanem dicsőségének fogja tekinteni, hogy az oly dicső multra visszatérhet m. kir. honvédségben szolgálhat. Ezeréves országunk megmentése, fennmaradásunk, becületünk s jövő boldogulásunk biztosítása forog köckén.

Részletes felvilágosítás az egyidejűleg megjelent falragaszokból nyerhető.

Jelentkezni a városi katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városháza, félemelet 14.) lehet a hivatalos órák alatt.

Terjed az influenzajárvány

Négy nap alatt tizenegy halott

Alig szűnt meg annyira, amennyire a pusztító vörhenyjárvány, máris újabb és pedig sokkal veszedelmesebb járványos betegség dühög Debrecenben s rohamosan szedi áldozatait úgy a felnőttek, mint a serdülő korban levők közül.

Az új járványos betegség az influenza, amely levertséggel, étvágytalansággal, később hideglellyel kezdődik, majd nátha, torokfájás, köhögés jelentkezik. A láz nem tulmagas. A betegség könnyű esetben 2—3 napig, máskor 10—13 napig eltart. Legveszedelmesebb mikor tüdőgyulladás csatlakozik hozzá. Ilyenkor igen sokszor halálos kimenetelű.

Debrecenben most rendkívüli erővel dühög az influenza, igen sok családnak szinte valamennyi tagja betegen fekszik. A közhivatalokban, rendőrségen, városházán egész sereg tisztviselő fekszik influenzában.

Négy nap alatt 11 halott

Január havában rendkívül megszorodott a halálos esetek száma. Az újév első négy napján 41 halálos eset történt, ebből 11 influenzában, illetőleg tüdő és melhártyagyulladásban halálosan el, amint ezt az anyakönyvi hivatal halotti statisztikája mutatja. Influenzából eredő tüdőgyulladásban halt meg Fürst Ödön nagykereskedő és Orosz Géza detektív is.

Az adófelszólamlási bizottságok megkezdik működésüket

A kamara küldöttsége a pénzügyigazgatónál

A kereskedelmi és iparkamara már hetekkel ezelőtt átiratot intézett a pénzügyigazgatóságához az adófelszólamlási bizottságok működésének sürgős megkezdése iránt. Egyben kérte a pénzügyigazgatóságot, hogy saját részéről is tegyen előterjesztést a pénzügyminiszterhez, a jövedelem és hadinyereségadóra 1921 december 31-ikéig engedélyezett fizetési halasztáshoz az adófelszólamlási bizottságok határozatához leendő meghosszabbítása iránt.

Mint hogy a pénzügyminiszter intézkedése még eddig nem történt meg, a tegnapi nap folyamán Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök vezetésével Falk és Dávidházy alelnökök, dr Radó főtitkár, Békés, Biczó, Fleischmann, Horváth, Kontsek és Varjassy kamarai beltagok a kamara küldöttsége gyanánt felkeresték Lánzy Gyula miniszteri tanácsos, kir. pénzügyigazgatót.

Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök hivatozással arra a súlyos megterhelésre, amelyet a kereskedő és iparososztályra a több évről összegyűlt jövedelem- és különösen hadinyereségadó kivetések jelentenek, a kamara nevében kérte a pénzügyigazgatót, hogy tegyen meg mindent az adófelszólamlási bizottságok határozatának meghozataláig kiterjesztendő fizetési halasztás engedélyezése érdekében a pénzügyminiszternél. Egyszersmind saját hatáskörében tegyen megfelelő intézkedéseket, hogy az adók behajtásánál a felszólamlási bizottságok határozatáig indokolatlan zaklatások az adófizetőket ne terheljék.

Lánzy Gyula pénzügyigazgató válaszá-

ban kijelentette, hogy a kamara átirata alapján a méltányos fizetési halasztásnak meghosszabbítása érdekében előterjesztését a pénzügyminiszterhez már hetekkel ezelőtt megtette és a küldöttség eljárására való hivatkozással ennek sürgős elintézését táviratilag fogja meg sürgetni. Közölte, hogy az adófelszólamlási bizottságok összehívása most már folyamatban van és január hó 16-án a bizottságok megkezdik működésüket.

Kijelentette továbbá a pénzügyigazgató, hogy az adófelszólamlási bizottságok működésének megkezdése főleg azért húzódott el ily soká, mert az adóketési technikai munkálatok rendkívül sok nehézséggel jártak, a határozatok kiképzése csak most fejeződhetett be, addig pedig az adófelszólamlási bizottságokat sem lehetett összehívni. Jójtalan sérelmekről f. Ittellen megóvja az adófizető poigárokat, mert neki felfogása szerint nemcsak a kincstár jövedelmének befolyását, hanem épen a kincstár érdekében az adózó polgárok adóviselési képességének megőrzését is biztosítani kell. Kérte a küldöttséget, közöljék az érdekeltéssel, hogy mindenki, aki az adók elsőfoku megállapításánál igazolhatóan valamely sérelmet szenvedett, az forduljon a pénzügyigazgatóságához teljes bizalommal és megnyugvással, mert arra gondja lesz, hogy jójtalan sérelmekről mindenki megóvassék és a helyzet által indokolt méltányos elbánásban részesüljön.

A küldöttség a pénzügyigazgató válaszával megnyugvással vette tudomásul.

Mit mond a tiszti főorvos?

Az influenza járványra vonatkozólag megkérdeztük dr Tüdős Kálmán tiszti főorvost, aki a következőket volt szives mondani.

— Annyit mondhatok, a légző utak megbetegedése, hurutos gyuladással bántalmak nagy mértékben vannak elterjedve. Egyes esetekben tüdőgyulladás lépett fel, amely végzetes is volt. Azt hiszem, hogy tulzottak az influenza járványra vonatkozó hírek, bár tény, hogy most még csak a decemberi adatok állanak rendelkezésemre, de csodálkoznom rajta, ha a tiszti orvosok nem jelentették volna a járvány feltűnő szaporodását.

— Hogy mivel kerülhetjük el az influenzát. — Jó táplálkozás, rendes, gondos életmód, tartózkodni kell minden mulatságtól, zavaró excessustól s jól öltözködni s vigyázni az egészségre, addig, a mig — nem beteg az ember. S ha már beteg, akkor fűtött, meleg szoba, már akinek van. Ismétlem, azt hiszem, hogy tulzottak a járványról elterjedt hírek.

Ennyit a tiszti főorvos. Ezzel szemben tény az, hogy az anyakönyvi hivatal bejegyzései szerint, ahol a halál oka pontosan be van iktatva, — január első négy napján 11 halálos eset történt influenzából, tüdőgyuladásból kifolyólag.

Belső egység nélkül nincs külső egység

Mindig különös lelki gyönyörűségünkre szolgál, ha a protestáns magyarság hivatott vezéreinek, Ravasz László református, vagy Raffay Sándor evangélikus püspököknek szájából halljuk azt az igét, amit a magunk gyenge képességével a *Hajdúföld* hasábjain, e lap megindulása óta következetesen és változatlanul hirdetünk.

A keresztények egysége, testvérisülése s a nemzeti gondolatban való összeforrása nélkül nincs számunkra feltámadás.

Nem szabad, hogy protestánsok és katolikusok féltékenységgel nézzék egymást: valóban elérkezett az ideje annak, hogy magunkba szállva, vessük ki szívünkben a gyűlölködés, visszavonás, bosszu és hiu vetélkedés öldöklő mérget és szeretettel, megértéssel és egyetakarással csupán abban keljünk egymással nemes versenyre, ki tud nagyobb áldozatot hozni szenvedő édes anyánkért: a minden oldalról ádáz ellenségektől szorongatott magyar hazáért.

Szilveszter estjén a Deák téri templomban Raffay Sándor dr. püspök nagyhatású beszédet mondott, mely az egyházi kereteken túl is a legszélesebb érdeklődést keltette fel.

A bibliai asszonyról beszélt, akinek tíz drahmája volt és abból egyet elvesztett. Ennek keresésére felsőpri a házat, gyertyát gyújt, gondal keresi, hogy megtalálja. Ez az otthonadult *Hungária* az, aki elgurult drahmáját keresi, csak hogy nem egyet veszített el, hanem mind a tízet. Mi vagyunk ennek a földnek legszerencsétlenebb népe, akiket senki sem szeret és akiken mégsem ez a legnagyobb átok, hanem az, hogy *magunk sem tudjuk többé önmagunkat szeretni*. Ez év gyászolói között a legszomorúbb közös édesanyánk, *Hungária*, aki siratja sok milliónyi elszakított gyermekét, akiket ennek az esztendőnek folyamán békeszerződésnek nevezett, embertelen és okatlan ökölcspással levertek az édes anyának szerető kebléről.

Az elveszett kedvesekkel együtt elveszett az otthon békessége is. *A csonka hazában csonka minden öröm, béna minden dicsőség*. Halálos sebet kapott a nemzeti önérzet. S éppen a *szinmagyarság a legközönyösebb* a nemzetet érő sok nagy gyalázzal szemben.

De mintha elveszett volna jövőnk reménye is. *A jövő reménye az akadás pillérein épül föl*. És ebben az esztendőben valami púdvás *érzékellenesség*, rohasztó *közöny*, ázalag *nemtörődömség* váltotta föl e nemzetiek lelkében teremtő akaratot és a jövőt követelő makacs reménykedést. Kiveszett belőlünk a komoly munka szeretete. Meggyengült a józan belátás.

Az elmúlt esztendőben nem építettünk, hanem még rongyabbá tapostuk ezt a megtépett hazát. *A visszavonásnak és pártoskodásnak, a gyűlölködésnek, a haladni akarók elgáncsolásának* démonai ülték közöttünk diadalukat. Ezzel pusztult el *belső egységünk* is. Pedig enélkül külső egységre hiába törekszünk. Megmondja az Ur: *Amely város önmagával meghasonlik, elvesz és amely ház önmagában megbomol, elpusztul*.

Még a jézusi lélek testvériesítő drahmáját sem tudtuk megőrizni. *A kereszt hívei ismét éküll állítják egymás közé a keresztet*. És utolsó drahmánkat is elvesztettük: a megvesztegethetetlen magyar karakternek, a keresztény erkölcsiségnek örökké ragyogó, értékes drahmáját. Ami azelőtt ritka volt és általános megvetést váltott ki a megvesztegethetőség és az erkölcsi súlyedés ma már mindennapos jelenség és ezer mentsége támad.

Azért gyujtsuk meg az esztendő utolsó estjén a *józan fölismerés* gyertyáját és ennek világánál keressük meg az elgurult drahmákat

Mert itt van mind a házbán, csak nem szabad róluk lemondani. Lássá be mindenki, hogy a nemzeti öntudattal párosult jézusi erkölcs, az önzetlen munkával társuló becsületesség, a 'belső egységet' megteremtő igaz testvériség megtartása nélkül nincs és nem is lehet a jellenek megelégedés és a jövőnek jogos reménye. *A keresztény irányzat nem tar-*

talmatlan jelszó, hanem elkötelezés a türelemre, a tisztességre, a munkára, a józan hazaszeretetre, a minden becsületes embert magához ölelő testvérszeretetre.

A keresztény irányzat közös kincse a nemzetnek; fundamentum, amelyen föl-épült a múlt, áll a jelen, biztosított a jövő.

Bethlen és Schober találkozója

Budapest, január 4. Osztrák forrásból több ízben megjelent az a hír, hogy *Schober osztrák kancellár rövidesen találkozik fog gróf Bethlen István magyar miniszterelnökkel* és ezen a találkozón megvitadják a két állam között levő függő ügyeket. Az osztrák források szerint főképpen Nyugatmagyarország gazdasági kérdései alkotják a tárgyalás anyagát, a forgalmi ügyek, a vámkérdések stb. A magyar kormány köréből illetékes helyen erről a tervezett találkozóról ma a következőket mondták: A találkozás minden valószínűség szerint

létrejön és pedig azt hisszük, hogy még január folyamán. *Magyar részről a miniszterelnökön kívül részt vesz gróf Bánffy Miklós külügyminiszter is a találkozón*, amelynek közelebbi terminusa még nincs megállapítva, mert azt megelőzően bizonyos formai kérdéseket kell tisztázni, amelyek vele járnak minden ilyen diplomáciai találkozással. A többi között a tárgyalás programját is meg kell majd részletesen állapítani, mert az osztrák forrásból erre vonatkozóan elterjedt hírek egyenesen tarthatatlanok.

Magyarország kártérítést követel

— A nehézségek sorában, amelyek a megegyezés útjában állanak, rá kell mutatni arra, hogy például az osztrákok kísérletképpen olyan híreszteléseket röptettek szét, hogy a találkozón követelni fogják a nyugatmagyarországi megszállás költségeit.

Ilyen beharangozó mellett aligha lehet vérmes reményeket fűzni a tárgyalás sikeréhez, mert hiszen a magyar kormány minden hasonló kísérletet a legmirevébben visszautasítana. Ezzel szemben áll az, amit gróf Bethlen

István miniszterelnök már több ízben kifejezésre juttatott, hogy éppen nekünk vannak jelentékeny anyagi követeléseink Ausztrián.

Igy ezek során feltétlenül kártérítést követelünk azokért az államjavarokért, amelyek Nyugat-Magyarország elszakított részein Ausztria tulajdonába mentek át. Lényeges azonban az, hogy a program még egyáltalában nincs megállapítva és így részletesebben ezt sem lehet még tudni, hogy milyen kérdésekről fognak tárgyalni.

Ausztriának ellenköveteléseai vannak

Bécs, január 4. A „Neues Wiener Tagblatt” a lap élén közli, hogy Nyugat-Magyarország átengedéséért Magyarország magyar koronában számított kártérítést követel, ami osztrák koronára átszámítva 37 milliárdra rug. E követelésbe azonban még Sopron átadása is bele van számítva úgy, hogy a végösszeg

megfelelően kevesebbnek számítható, de azonfelül a magyar követelést Ausztria teljesen jogosulatlanul tartja. — Ausztriának ellenkövetelése is vannak, azon a címen, hogy a neki megítélt terület későn adott át és ez Ausztriának jelentékeny kárt okozott.

A kártérítés kérdése nehezíti a tényállásokat

Bécs, január 4. Megerősítik azokat a híreket, amelyek szerint Ausztria és Magyarország között gazdasági tárgyalások céljából érintkezés történt.

Azonban a magyarok részéről ismételtén támasztott követelések miatt, amelyek az átadott területen levő állami vagyonért való kárpótlásra vonatkoznak, nehézségek léptek

fel, amelyek a tárgyalások felvételére nem maradhatnak hatás nélkül.

Páris, január 4. Az egész párisi sajtó élénken foglalkozik Bethlen István gróf miniszterelnök és Schober szövetségi kancellár találkozásával és általában kedvező kommentárokat fűznek Ausztria és Magyarország közeledéséhez.

Debrecen a magyar kulturáért

Debrecen város közgyűlése a közelmúltban több magyar tudományos és művészeti társaságnak pénzbeli támogatást szavazott meg. Így Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak tízezer korona segélyt juttatott s ezt az összeget a számvétség már ki is utalta. Most aztán a képzőművészeti társulat a városnak adományáért megleghangu levélben mondott köszönetet. A köszönő levél többek között a következőket tartalmazza:

— Debrecen város ezen nemes adományával éppen jókor érkezett hazai képzőművészetünk segédelmére, mert társulatunkat az átélte háborús és háboru utáni idők annyira megviselték, hogy a nemzet hathatósabb támogatása nélkül nem volna képes tovább folytatni nehéz küzdelmét nemzeti művészetünk fenntartásában. Ezen igazi hazaszeretettől fakadó nemes adomány példa gyanánt fog szolgálni a többi városnak arra, hogy a legmagyarabb várost követnék. A nagy nemzeti feladatok ilyen őszinte megértése meghagyja tartani nemzeti kulturánkat, amellyel a magyar nemzet még ma is a vezető helyen áll az öt környező nemzetiségek között. Debrecen város ezen áldozatkészségét a mai napon jegyző-

könyvünkben megörökítettük. — Fogadja a nagytekintetű városi tanács Társulatunk és hazai művészetünk hálás köszönetét.

A magyar kultúra istápolása elsőrendű kötelesség, mert az fentmaradásunk alapja. Jól esik látni, ha Debrecen, mint követendő példát említi e téren s annál inkább korrigálendő az a szépséghiba, amely az adományozásnál történt, ahol mellőzték az annyira fontos és annyira nemzeti missziót teljesítő egyesületek, mint a Magyar Irodalomtörténeti, a Magyar Nyelvtudományi, Paedagógiai, Filozófiai és Philológiai és a helybeli kulturegyesületeket, Társaságokat.

— **A vasuti tarifa emelés.** Egyes napilapok mind sürűbben foglalkoznak a MÁV. küszöbön álló tarifa emelésének kérdésével, amely a személyzeti kiadások költségeinek ugrászerű növekedése és az üzemi anyagok folytonos drágulása folytán csakugyan elkerülhetetlen. A MÁV. igazgatóságától vett értesülés szerint a tarifa emelés tényleg tárgyalás alatt áll, de annak mértéke és mikéntje tekintetében még csak most vannak a számítások folyamatban és így a kérdéssel még a kormányhatóság sem foglalkozhatott.

Feltűnést keltő olcsó árak vannak a

„Hajdusági” férfi és gyermekruha üzletben Győződjön meg róla.

Plac-u. 67. sz. (Frohner szálloda épület.)

FÉRFI öltönyök már 1600 koronától

FIU öltönyök már 1300 koronától.

Rövid FÉRFI téli kabátok 1950 koronától.

GYERMEK téli kabátok 800 koronától.

Fekete és barna bőrkabátok 6000 koronától

Előrekeny kiszolgálás.

Olcsó szabott árak.

NAPI HIREK

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debrecen város közigazgatási bizottsága szombaton délután ülést tart. Az ülésen a város december havi állapotairól szóló statisztikai jelentéseket tárgyalják le. A közigazgatási bizottság legutóbb elrendelte, hogy az egyes tanácsi előadók ügydarabjokról tegyenek jelentést a városi főjegyzői hivatalnak, hogy az a januári közigazgatási bizottsági ülésen beterjessze azokat. A jelentések a főjegyzői hivatalhoz már beérkeztek s most ezeknek a feldolgozása folyik.

— **Az amnesztiarendelelet végrehajtása.** Az igazságügyminiszteriumban komoly munka folyik az amnesztiarendelethez kapcsolódó végrehajtása érdekében. Kommunista bűncselekmény elkövetése miatt 1800-an vannak letartóztatva, illetve ennyien töltik büntetésüket. Azoknak a száma, akiknek büntetése 5 évet nem halad meg, 1200. A hatóságok azért számítottak többre, mert elfelejtették, hogy időközben az elítéltek közül nagy számban töltötték már ki büntetésüket és hagyták el börtönüket. E szerint 120 ember ügyét kellett a lehető leggyorsabban felülvizsgálni. Az 1200 ember közül 1000-et már szabadon bocsátottak, míg 200 ügyét függőben tartották.

— **Debrecen példája után.** Debrecen város közgyűlése, amikor a tudományos társaságok segélyezésére nagyobb összegű adományokat szavazott meg, határozatilag kimondta, hogy hasonló értelemben megkeresi az összes magyar városok törvényhatósági bizottságait. Most Komáromvármegye törvényhatósági bizottsága átiratában arról értesítette Debrecen városát, hogy ennek a felhívásnak már eleget tett. Ugyanis Komáromvármegye legutóbbi közgyűlésén a Konkoly-Thege által alapított ógyallai obszervatórium részére 25 ezer korona segélyt szavazott meg. Sajnálattal jegyzi meg Komáromvármegye átiratában, hogy több segélyt a legjobb akarata mellett sem tud megszavazni hasonló célra, mivel a vármegye szűkös anyagi helyzete ezt nem engedi meg.

— **Tanítói konferencia.** A debreceni református tanítótestület ma délelőtt 9 órakor tartja a ref. egyház tanácstermében VII. tanítói konferenciáját. A megnyitó áhitatot Uray Sándor ref. lelkész tartja; a magyar nyelvtan tanításáról értekeznek és mintatanítást mutat be Kardosy Sándor budapesti főgimnáziumi tanár, a Kollégium volt jeles növendéke, az előadás után pedig eszmecsere lesz. A mindig magas színvonalú, értékes eszméket felvető és tisztázásukat elősegítő tanítói konferenciákon, amelyeknek hézagpótló voltát a magyar pedagógiai körök már többször és igen szívesen hangsúlyozták, minden érdeklődőt és tanúgyaratot szeretettel látnak.

— **Eljegyzések.** Vitéz István—Kelemen Juliánával, Laiter Imre—Szarvas Juliánával, Borbély József—Süvöltős Juliánával, Rosenfeld Gyula—Kupfer Irénnel.

— **Beengedik a kivándorolt magy. rokat.** Budapestről jelentik: Több napilap hírül adta, hogy Amerikában több száz magyar vár becsátásra és hogy közülük 200-nál többet előreláthatólag deportálni fognak. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda az elutazottak itthon maradt családtagjainak megnyugtatósa közölni teszi, hogy az Amerikába december hónapban megérkezett valamennyi kivándorlónak engedélyezték a partraszállást és az erre vonatkozó értesítést a védőiroda már december 27-én megkapta.

— **Debrecen a villanystatisztikában.** A belügyminiszteriumban októberben kimutatást készítettek a Csonkama gyors ország városaihoz levő villamostelepek október havi egységáiról. A kimutatásban Debrecen olcsóság szerint a második helyen szerepel, mint ahol a villamosáramot a közönség 16 koronás egységárban fogyasztja. A többi városokban a villamos egységár jóval nagyobb; akadnak olyan városok is, ahol az egységár 40 koronában van megállapítva. Azóta már Debrecenben is jelentősen emelkedett az ára.

— **A 39-esek bajtársi összejövetele.** Szombaton, január 7-én délután 5 órakor a volt 39-es tisztek bajtársi összejövetelt tartanak a Bika-kavéházban.

— **Rendkívül hideg idő várható a legközelebbi napokban.** A hivatalos időjósok szerint e hó elején változó, 6—13-ig viharos hideg idő várható. A nem hivatalos időjósok szerint, akik hosszú tapasztalatból, megfigyelésekből esalhatatlan bizonyossággal megjósolják az időjárást, az elkövetkező négy-öt napon rendkívül hideg idő lesz, kemény fagygal.

— **Házasságkötések.** Bencze András asztalos—Kiss Eszterrel, Zöld Zoltán máv. vas-észtalgályos—Engi Rózával, Szabó Ferenc nyugalmazott hadirokkant—Denika Juliánával, Csige István földmives—Király Eszterrel, Laki József máv. fűtő—Szobonya Rózával, Molnár Gábor csizmadia—Pete Rózával, Danka Pál—Csonka Eszterrel, Kacsari István zenész—Berki Ilonával.

— **Polgármesterből községi jegyző.** A furcsa eset Sátoraljaújhelyen történt. A napokban Berkessy János, Sátoraljaújhely helyettes polgármestere leköszönt, mert olyan gyenge javadalmazása volt, hogy abból nem tudott megélni. Berkessy János a lemondás után Mádra ment, ahol községi jegyzőnek választották meg. Ez az állás bizonyára zsirosabb az új helyi polgármesterhelyetteségnél.

N A P I R E N D
Csütörtök 1922 január 5
Telenstör

A Nap két 7 ó. 49. Nyug. 4 ó. 20.

Városhaza: Délelőtt 10 órakor tanácsülés,
Megyeháza: Az alispán fogad 11—12-ig.
Rendőrség: Sági Lajos rendőrfőkapitány fogad 10—12-ig — Központi ügyelet: Dr Siposs Zsigmond rendőrfőkapitány.
A 7. tanítói konferencia ülése délelőtt 9 órakor a ref. egyház tanácstermében.
Ipartestület. Délután 4 órakor az előjáróság tanácsülése.
Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel: „A fekete pillangó” 3 felv.
Hangverseny. Ferenczy Irma dalestélye fél 8 órai kezdettel a zenedében.
Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 10—12 és d. u. 4—7-ig

Tolvaj hentesmester Ellopta a felesége pénzét

Szabó Sándor debreceni hentesmester és felesége már buzamosabb idő óta külváltan élnek egymástól. A napokban Szabó Sándor vakmerő lépésre határozta el magát. Behatolt a felesége lakására és erővel elvitte onnan az asszony készpénzét, mintegy 45 ezer koronát. Szabóné azonnal feljelentést tett a rendőrségen, ahonnan Földi Imre detektívot küldték ki a tolvaj férj előállítására. Földi el is ment Szabó hentes lakására s ott házkutatást akart tartani. Szabó azonban nem akarta a detektívot beengedni.

— Mig bilincset nem rak a kezemre — kiáltotta — addig nem lépi át a házam küszöbét.

A detektív erre tényleg megfogadta a szót, hirtelen bilincset rakott a harcias hentes kezeire s azután megtartotta a házkutatást, amely eredménnyel is járt.

A vizsgálat eredményeképpen a rendőrség a tolvaj hentesmestert előzetes letartóztatásba helyezte s megindította ellene az eljárást.

A legcélsezerűbb
alkalmi ajándékokat
AZ
APOLLO
divatáruházban
vehet meg
a Vármegyeházzal szemben,
Plac- és Miklós-utca sarkán.

Dua választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garatúrák, férfi és női fémernyők a legszébb kivitelben, füzáltek, vásznak és zefírek nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— **A kereskedelmi és iparkamara gyásza.** A kamara árbócán szomorúan hirdeti a gyászlobogó Fürst Ödön halálát. Az elhunyt a kamarának beltagja s a kamara pénzügyi bizottságának elnöke volt. A kamarának szeretett közkedvelt s érdemes tagja távozott el személyében az élők sorából. Elhunyt alkalmából a kamara az alábbi gyászjelentést bocsátotta ki:

Fájdalmas szomorúsággal tudatjuk a gyászos hirt, hogy a kamara pénzügyi bizottságának szeretett és nagybecsült elnöke **Fürst Ödön** kamarai beltag ur

1922. évi január hó 3-án elhalálozott.

Utolsó földi útjára január hó 5-én, csütörtökön délelőtt fél 11 órakor kísérik a családi gyászházból (Széchenyi-u. 12.) az örök nyugalom helyére.

Munkás életének, közérdekért dolgozni tudásának és jólelkének emlékének kegyeletes szeretetünk örzi.

Debrecen, 1922 január hó 3.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara.

A temetésen a kamara testületileg vesz részt, mely célból felkéri beltagjait, hogy d. e. egyenyed 11 órakor a gyászház előtt pontosan és lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Magyar iparművészeti kiállítás Norvégiában.** Krisztianiból jelentik: Hangsothni Lamács Lujza magyar származású norvég nő rendezésében nagy sikerű magyar kézimunka kiállítás volt a krisztianiai iparművészeti muzeumban. A kiállításon képviselve voltak a magyarországi egyes vidékek sajtáságos termékei. Ott lehetett látni a székel varrottast s a felvidéki csipkéket is. Nemcsak erkölcsi sikert hozott a kiállítás, hanem jelentékeny összegeket is jövedelmezett a kiállítók számára. A norvég sajtó a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg a magyar kiállításról.

— **A Nőegylet teadélutánja fényes műsorral.** A Jótékony Nőegylet, mint már jelezte, f. hó 18-ikán, azaz vasárnap délután a Bika kavéház és hallban műsoros tea-délutánt rendez szegényei és árvái javára. A műsor meglepően érdekes lesz, mivel a rendezőségnek sikerült a legjelesebb műkedvelőket megnyerni: 1. *Halmos* mérnök hegedül a cigány zenekarral. 2. *Tomcsanyi* Elizka kedves, bájos dalokat ad elő énekelve, cigány kísérettel. 3. *Tóth* Pirike, mint Piérette táncol. 4. *Ferenczy* Irma, aki most 5-ikén önálló hangversenyt ad a zenedében, itt is fog énekelni cigány kísérettel. 5. *Timár* Manci hegedül és énekel. 6. *Tárnok* Mici egy klasszikus táncot fog lejteni. A műsor alatt asztalok mellett uzsonal a közönség, amit urleányok szolgálnak fel. Lesz még más meglepetés is, amit azonban nem árulhatunk el. Belépő díj 20 korona a vigalmi adóval együtt. Kezdeté délután 4 órakor.

— **Orosz Géza detektív meghalt.** A debreceni államrendőrség egyik lelkiismeretes tisztviselője, *Orosz Géza* detektív tegnap hajnalban váratlanul meghalt. *Orosz Géza* a rendőrség panaszfelvevő irodájában volt alkalmazva s kötelességét mindig lelkiismeretesen teljesítette. A múlt év december 27-én erős influenzában megbetegedett. Mikor betegsége súlyosbodott, beszállították az Augusztia-színházba, ahol tegnap hajnalban 25 éves korában kisenvedett. *Orosz Géza* máramarosszigeti születésű volt, onnan menekült 1919-ben. Temetése holnap, pénteken délelőtt 12 órakor lesz a Szent-Anna-utcai temető hullaházából a gör. kath. egyház szertartása szerint. Temetésén az államrendőrség testületileg vesz részt.

— **A DTE zárkórú táncestélye** folyó hó 6-án a Royalban nem mint a meghívókon feltüntetve volt, 7 órakor, hanem 9 órakor kezdődik, miután a záróra a hajnali órákig meghosszabbították.

— **Február 21-én tárgyalják Szász Zoltán bűnperét.** A bécsi sajtó informálása s az állami és társadalmi rend ellen elkövetett bűncselekmény miatt vád alá helyezett *Szász Zoltán* uságitró és társai, *Bánóczi* László és *Gerkely* Győző bűnperét február 21-én tárgyalják Budapestben. A tárgyalás előreláthatólag 3 napig fog tartani. *Szász Zoltán* védelmét dr *Vámbéry* Rusztem látja el.

— **Magyar közl'sztviselők fogyasztási szövetségének közleménye:** Evvégi leltárunknál megállapított jutányos fűszer áraink mellett összes fiókarudáinkban kocka cukor kilogrammonként 98, kristály cukor 89, hagyma 18, borsó 28, franc 120, szappan 96, aszalt szilva 84, rum literenként 155 koronáért kapható.

— **Osztrák állambank.** Bécsből jelentik: A Mittags Zeitung értesülése szerint az osztrák pénzügyminiszter az azzal a tervvel foglalkozik, hogy állami bankintézetet létesít a hasonló rendeltetésű magyar és cseh intézet mintájára.

— **Nyukosz hirdmény.** Értesitem a tagokat, (pártoló, rendes, rendkívüli, pártfogolt), hogy folyó évi tagsági jegyeiket a hivatalos órák alatt átvehetik, amely alkalomkor az esedékes évi tagsági díjakat is befizetni szíveskedjenek. Egyben közlöm a tagokkal, hogy az alább megnevezett hentes- és mészárosüzletekben a tagok marhahusnál a napi piaci árból 10%-ot, sertéshusnál 6 és fél %-ot kapnak: **Hevesi Gergely** Hatvan-u. 9., **Oldh András** Árpád-tér, **Bagi András** Degeufeld-tér 10., **Hevesi János** Csapó-u. 22., **Fábián Antal** Hatvan-u. 1., de ezen kedvezményben csak úgy részesülhetnek a tagok, ha előzőleg a 11-ik gyalogezred élelmező irodájában (Pavillon-laktanya) az ezen célra szerkesztendő névjegyzékbe magukat felvették és evégből ott személyesen meg is jelennek. A megjelenéskor az illető tag magát kellő okmánnyal igazolja. A jelentkezés úgy délelőtt, mint délután. A fentnevezett uraknak ezen kedvezmény felajánlásáért hálás köszönetét fejezi ki a Nyukosz elnöksége.

— **A posta kérelme a közönséghez.** Felkérem a postautalványon vagy postatakarék-pénztári csekkbefizetési lapon esetenként több tételben és nagyobb összegeket befizető t. közönséget, hogy a feladni szándékolt postautalványok vagy csekkbefizetési lapok összegeit külön papírlapon feljegyezni és összegezni s ugyanezen jegyzéken a befizetendő összeget pénznemenként részletezve felsorolni, kelettel és névalírással is ellátni szíveskedjék. A több tételű befizetések ily módon való előkészítése azért szükséges, mert egyrészt meggyorsítja a közönség kiszolgálását és megkönnyíti a felvétel postaalakalmazottak munkáját, másrészt pedig netalán eltérések esetén biztos támpontot nyújt a hiba felderítésére, miáltal egy postát igénybevevő közönség, mint a postai alkalmazottak az esetleges anyagi károsodástól meglesznek kímélve. **Postafőnökség.**

— **A debreceni kereskedők bálja,** amelynek a megtartása folyó hó 8-ára volt tervezve, Bernolák Nándor népjóléti miniszter ur beszámoló beszéde miatt egy nappal előbb, vagyis **január 7-én** tartatik meg 8 órai kezdettel reggeli 5 óráig.

— **Ferenczy Irma dalostályon** a zenedében január 5-én este 8 órakor Arditi: Csók kerüdjét énekl. Jegyek Springernél.

— **Kárpitos mester** menekült mindennemű javításokat és átalakításokat a legolcsóbban s legjobban készíti házaknál. Zselozny, nyulási óbarak.

SZÍNHÁZ.

Csütörtök: Fekete pillangó A) bérlet.
Péntek: délután ifj. előadás Bánk bán.
Este Fekete pillangó B) bérlet.
Szombat: Felhő Klári C) bérlet.

Csütörtökön A) bérletben **A fekete pillangó** kerül színre.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Ma utoljára látható „Kacagj Bajazzó“ filmopera az Urániában 5, 7, 9 től.

Az éneklő opera filmet még csak ma mutatja be az Uránia, holnap új műsor lesz!

Harc a hőmezőkön. Az amerikai „Selznik“ gyár remekműve. A főszerepben Doris Kenyon és Paul Gordon — a félreértések drámája 6 felvonásban és a „Lakásesere“ című vígjáték képezik az Uránia pénteki új műsorát. Rendes helyarak.

A csodababa című amerikai burleszk sláger ma utoljára látható az Urániában.

Ha ma is elmulasztja többé nem láthatja a „Csodababát“ és a „Kacagj Bajazzó“ éneklő film operát sem csodálhatja az Urániában.

Sándor Mátyás IV. rész: „Egyém a bosszu.“ Jules Verne regényének befejező részét ma és holnap mutatja be az Apolló. Kérjük a közönséget jegyeit lehetőleg elővételeiben megváltani, hogy a tolongás az esti pénztárnál elkerülhető legyen.

Páris gyermekei jövő héten az Apollóban. **Szombaton és vasárnap** két attrakciót mutat be az Apolló. Damokles kardja bűnügyi regény öt felvonásban és Az asszony és férje, amerikai dráma 4 felvonásban.

SPORT

Február 5-én kezdődik a tavaszi szezon. Jóllehet februárban, míg a legtöbbször esikorgó hideg, fagyos idő van, mégis már február 5-én megkezdődik a tavaszi footbalszezon. Ez a dátum egyelőre csak Budapestre vonatkozik, vidéken valószínűleg egy-két héttel később kezdik rugni a labdát.

Melyik Európa bajnokcsapata? A múlt évi mérkőzések alapján a cseh *Sparta* és a Szlovénia a magyar *MTK*, a spanyol *Barrehoa* és a német *Fürth* versenyezhetnének egymás között, hogy eldöntse, ki Európa bajnokcsapata. A legvalószínűbb győztes az *MTK* vagy *Sparta* volna.

Fuzionál a DVSC és a DMTK. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint szinte teljesen bizonyosra vehető, hogy a tavaszi szezonban a DVSC és a DMTK, a két vasutas testvércsapat fuzionál, egyesül egymással. A hírt különböző körökben különféle képen kommentálják.

A pesti per újabb hullámai. Hétfőn hírdették ki a professzionizmussal vádolt KAC ügyében az ítéletet, mely szerint 8 játékos, aki rendszeres fizetést kapott játékaért, profinak nyilvánították. A profi pernek most újabb fejleményei vannak. Egyes fővárosi sajtóorgánumban nyíltan megvádolják az *MTK*-t, hogy fizeti játékosait, így Orth is rendszeres fizetést kap. Vádak hangzanak ol az *FTC* és az *UTE* ellen is. Mind erősebb lesz az a felfogás, hogy az összes fővárosi egyesületek pénztárkönyveit meg kell vizsgálni, mert a vádaknál igen komoly alapjuk van, sőt állítólag Debrecenben is lehetne tisztogatni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó	Homoki fajor
egy alig használt hosszú női kabát Bakó Mihályné Méliusz-tér 13 szám.	literje 40 korona, kitűnő minőségű kisebb nagyobb tételekben kapható Burgundia-utca 5. sz. alatt.

DEBRECENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

A tőzsde

Magyar korona: 87 1/2.

A tőzsde ma vontatott és nyomott hangulatban indult. A tőzsdeidő alatt a tőzsde további folyamán sem tudott az irányzat megjavulni. Ezt a hangulatot a korona magasabb zürichi jegyzésével indokolják.

A kuliszban ma az összes értékek csökkenő árfolyam mellett indultak. Az Államvasut a tőzsdeidő vége felé kissé magához tért, az arbitrage vásárlásra, és néhány pontot javult. Rimában nagyobbára tartott árfolyamok mellett volt némi forgalom, a többi értékek árfolyamait nem tudták megtartani.

A bankpiac csendes volt, egyedül az Angol Bankban volt néhány pontos árjavulás. A malompiacban kisebb ár hullámzások történtek leginkább Viktóriában és Concordiában mutatkozott forgalom, azonban a piac értékei a nyitási árfolyamok alatt zárultak.

A szénpiac Kohó és Uríkányi iránt mutatkozott érdeklődés. Ezek nyitási árfolyamuk fölé emelkedtek. Általános főszében tartott árfolyamok mellett volt némi üzlet, de jelentősebb áreltolódás nem fordult elő.

A közlekedési papírok piacán Trust néhány pontot javult.

A vaspiac csendes volt. A Cöburgban volt némi üzlet. Csáky, Ganz villamos és Fegyver kedvezőbb megítélés alá estek, míg Ganz-Danubius és Liptákban az eladók voltak túlsúlyban úgy, hogy ezek nyitási árfolyamuk alá süllyedtek.

A vegyespiac általában tartott. Chinoin, Hungaria, Izzó, Karton, Lámpa, Ruggyanta nyitási árfolyamuk fölé emelkedtek néhány ponttal. A többi érték vagy nyitási árfolyamán, vagy az alatt néhány ponttal zárult.

A fapiacon egyedül Östermelőben volt

némi üzlet tartott árfolyamok mellett. — Egyébként a piac rendkívül csendes.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1880, Osztrák hitel 1080, Angol-Magyar 735, Leszámláló bank 770, Magyar-Olasz 310, Jelz. hitelbank 290, Hazai bank 630, Salgó 5375, Rimamurányi 2535, Közúti 990, Déli vasút 1240, Államvasut 3725, Keresk. bank 7100, Általános takaréksz. 990, Pesti hazai 24000, Borsod-miskolci 3325, Concordia 2150, Budapesti gőz. 5750, Gizella 2525, Hungaria 2375, Viktória 7850, Beocsini 6125, Kohó 1325, Általános közszén 10725, Uríkányi 5925, Adria 6600, Atlantic 2600, Levante 6950, Trust 1925, Ganz Danubius 34800, Ganz villamos 5900, Lipták 537, Magy. ac 1 2750, Schlick 1050, Wörner 595, Brassói 3300, Izzó 5500, Spódium 2510, Hazai Gatern, 2175, Klótild 3150, Erdő 960, Nasci 17700, Neuschl Licht. 660, Orsz. fa 1125, Telefon 4225.

Valuták.

A valutapiac a magasabb zürichi koronajegyzés következtében lanya volt. Az üzlet rendkívül szűk keretek között mozgott. A szokol volt szilárdabb, amely jelentős árnyereséget ért el. A tőzsdeidő későbbi folyamán márká, lira és lei is megjavultak némileg, ami fedezeti vásárlásokra vezethető vissza.

A kifizetések piacán Prága állott az érdeklődés előterében, amelyet egy budapesti bank vásárlása nagy tételekben idézte elő. A tőzsdeidő vége felé elkezdte a realizálást.

Napoleon 2350—2370, Angol font 2540—2560, Dollár 603—613, Francia frank 4925—4975, Márka 328—338, Lira 2550—2575, Osztrák kor. 900—10—Rubel 4850—4900, Lei 480—490, Szokol 952 962, Svájci frank 11750—11825, Korona dinár 855—865, Lengyel márká 16 75—17.75.

Zürichi sárotőzsde Berin 272.50, Holland 190—, Newyork 516, London 2170,

Páris 41-40, Milánó 2195, Brüsszel 3925, Prága 800, Budapest 37 1/2, Zágráb 190, Bukarest —, Varsó 17, Bécs 18, Osztrák bélyegzett 11.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsdén nyomott hangulat mellett a forgalom igen csekély volt, Magyar Hitel 1880, Államvasut 3750, Salgó 5300, Rima 2530.

A valutapiac lanya. Árfolyamok alig alakultak ki.

Terménytőzsde.

A hangulat vontatott volt és dacára annak, hogy a buza tovább szilárdult, nagyobb forgalom alig alakult ki. A malmok tartózkodnak a vásárlástól. Azt a kevés mennyiséget, amely elfogyott, állítólag a Futura szervei vásárolták.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2375—2400, fehérmegyei 2365—2390, pestmegyei 2365—2390, rozs 1550—570, takarmány árpa 1700—1750, sörárpa 1775 850, köles 1500—1600, zab 1500—530, tengeri 1975—975, repce 27—28, Korpa 1120—1130.

A liszt és őrlemények piaca csendes. Az árfolyamok névlegesek. — Kötés csak korpában fordult elő. Vidéki márkájú 0 és liszt 34, főző 26—27, 6-os kenyérliszt 21, korpa 1 vagon 1125.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 160 sertés, érkezett 40, eladatott 51. Szabad vásári maradvány 2271 sertés, érkezett 306, eladatott 250 sertés.

Árak: Zsírsertés fiatal nehéz 76—85, könnyű 60—80.

Rikkancsok

azonnal felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Gazdasági **VAS** ÁRU, takarékhonynak és bu-torvasalások, lemezédények beszerezhetők: **Bakos István** vas-kereskedésében. Csapó-utca 88. sz.

Kőváry és Altmann szücs mesterek **Debrecen, Piac-utca 42.** Pannonia szálló udvar Mindenféle szücs munkákat szak-szerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt leges-legárágban vessz **Simon György** **DEBRECEN** Kossuth-u. 11.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek **Kramer** **Simonffy** **Liszt 17.**